

Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertimas

Parengė
specialioji pedagogė Ana Stankutė
2013 m. rugsėjis

Pirminis įvertinimas

1. Mokinio stebėjimo kortelė (1 priedas);
2. Anketa (2 priedas);
3. Sutikimas (4 priedas);
4. Vaiko gerovės komisijos pažyma dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (5 priedas);
5. Sutikimas (6 priedas);
6. Pažyma dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (7 priedas);
7. Pažyma dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo (8 priedas);
8. Individualūs psichologinio, pedagoginio, logopedinio įvertinimo protokolai, klausimynai, aprašymai ir kortelės
9. Sveikatos būklės įvertinimo dokumentai;
10. Mokinio rašto darbai
11. Tarnybos specialistai gali kreiptis į mokyklos, kurioje ugdomas mokinys, Komisiją dėl papildomos informacijos, mokinio stebėjimo arba pakartotinio įvertinimo.

Pakartotinis įvertinimas

1. Mokinio ugdymosi pasiekimų aprašo (3 priedas) kopija;
2. Pažyma dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (7 priedas);
3. Prireikus pažyma dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo (8 priedas);
4. Individualūs psichologinio, pedagoginio, logopedinio įvertinimo protokolai, klausimynai, aprašymai ir kortelės;
5. Programos, pagal kurias buvo ugdomas vaikas
6. Mokinio rašto darbai
7. Tarnybos specialistai gali kreiptis į mokyklos, kurioje ugdomas mokinys, Komisiją dėl papildomos informacijos.

Įvertinimo tikslas – nustatyti švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes, rekomenduoti ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos, profesinio mokymo programos, neformaliojo vaikų švietimo programos pritaikymą, specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, ugdymosi aplinkos pritaikymo būdus, siekiant sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui (vaikui) optimalias ugdymosi sąlygas.

Įvertinimą atlieka:

1. Mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija);
2. Pedagoginė psichologinė tarnyba (ar Švietimo pagalbos tarnyba) (toliau – Tarnyba);
3. Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras;
4. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras;
5. Švietimo ir mokslo ministerijos Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras (toliau – Centras).

Specialiųjų ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą skiria:

1. Tarnybos vadovas (specialiųjų ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą);
2. Mokyklos vadovas (Švietimo pagalbą).

Specialiojo ugdymo nutraukimas

- Mokiniui padarius pažangą ir pasiekus bendrosiose programose numatytą patenkinamą pasiekimų lygį, Komisija raštu kreipiasi į PPT dėl specialiojo ugdymosi nutraukimo ir pateikia dalyko (-ų) ugdymosi pasiekimų aprašą (3 priedas).
- Tarnyba, išnagrinėjusi Komisijos pateiktus dokumentus, specialųjų ugdymąsi nutraukia arba atlieka pakartotinį įvertinimą.
- Tėvams atsisakius specialiojo ugdymo arba švietimo pagalbos, jų teikimas nutraukiamas pateikus mokyklos vadovui prašymą raštu (iki einamųjų metų rugsėjo 1 d.). Mokyklos vadovas raštu apie tai informuoja PPT.

Vertinimo eiga

- Mokytojas pildo (kortelę/anketą), kreipiasi į Komisiją (kai mokiniui išskyla ugdymo sunkumai ir pasiekimai neatitinka BP numatyto patenkinamo pasiekimų lygio).
- Komisija, gavusi kortelę/anketą ir tėvų sutikimą (4 priedas), atlieka pirminį įvertinimą ir pildo 5 priedą. Komisija, nustačiusi mokinio SUP lygį, ir nusprendusi, kad mokiniui reikalinga švietimo pagalba, įrašo jį į Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą, kuris derinamas su PPT ir tvirtinamas mokyklos direktoriaus.
- Komisija pildo Pažymą dėl specialiojo ugdymo ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo (8 priedas). Komisija, nusprendusi, kad mokiniui tikslinga pritaikyti BP ir skirti specialųjų ugdymą, gavusi tėvų sutikimą (6 priedas) kreipiasi į PPT.

Pakartotinis įvertinimas

- jei mokyklos Komisija nori patikslinti mokinio SUP grupę, lygį, programos pritaikymą;
- jei tai buvo nurodyta pirminiame vertinime.

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo paskirtis - padėti mokiniui lavintis, mokytis pagal gebėjimus, įgyti išsilavinimą ir kvalifikaciją, pripažįstant ir plėtojant jų gebėjimus ir galias.

Pritaikytų programų tikslas - siekti patenkinamo pasiekimų lygmens. Tik sutrikusio intelekto mokiniai nepasieks BP patenkinamo pasiekimų lygio.

Bendrojo ugdymo programos turi būti pritaikomos taip, kad mokiniams būtų sudarytos sąlygos įgyti atitinkamą išsilavinimą pasiekti patenkinamą pasiekimų lygį. Kiekvienam vaikui programos turi būti pritaikomos, atsižvelgiant į SUP, mokinio, tėvų pageidavimus, vadovaujantis PPT rekomendacijomis ir teikiant visą skirtą ir turimą pagalbą (specialistus).

Pritaikytos programos pagrindas gali būti supaprastinta ir palengvinta tos pačios klasės dalyko programa. Pritaikomos programos tikslas yra siekti mokinio patenkinamo pasiekimų lygio.

Pritaikomos programos turinys turi sietis ir derėti su bendru ugdymo klasėje turiniu, užtikrinant, kad ugdytinis, besimokantis pagal pritaikytą programą, „neiškristų“ iš klasės konteksto, teminiu požiūriu mokytųsi to paties, skirtųsi tik nagrinėjamo dalyko apimtys ir temų nagrinėjimo gilumas.

Tais atvejais (pvz., esant intelekto sutrikimui) kai bendrosios programos tikslai specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui tampa nepasiekiami, bendrojo lavinimo programa individualizuojama.

Individualizuojant programą svarbu: paprastinti, konkretinti, siaurinti jos turinį, daugiau laiko skirti svarbiausių gebėjimų ugdymui, atsižvelgti į praktinį žinių pritaikymą gyvenime, daugiau laiko skirti kartojimui.

Programų pritaikymo rekomendacijos

Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijos specialiųjų poreikių žemų ir labai žemų intelektinių gebėjimų mokiniams ugdyti. ŠPC, Vilnius, 2010.

Pradinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijos specialiųjų poreikių mokiniams kalbiniam, matematiniam ir socialiniam bei gamtamoksliniam ugdymui. Vilnius, 2009.